

ТОВКУН ІГОР МИКОЛАЙОВИЧ

кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри господарського права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого,

СЛИВНА ВІКТОРІЯ АНАТОЛІЇВНА

студентка 4 курсу, 3 групи міжнародно-правового факультету Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

УДК: 346.91

DOI: 10.37772/2518-1718-2020-4(32)-10

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ГОСПОДАРСЬКИХ ТОВАРИСТВ (АНАЛІЗ СУДОВОЇ ПРАКТИКИ)

Стаття присвячена розкриттю основних питань щодо здійснення корпоративного управління у господарських товариствах. Визначено головне призначення діяльності загальних зборів юридичної особи та характер прийнятих ними рішень на основі норм господарського законодавства. Досліджено проблемні питання, які стосуються рішень загальних зборів та їх оскарження у господарських судах, на основі існуючої судової практики.

Ключові слова: господарське товариство, управління, загальні збори, рішення, корпоративний спір.

Постановка проблеми. Відповідно до частини 1 статті 89 Господарського кодексу України (далі – ГК) управління діяльністю господарського товариства здійснюють його органи та посадові особи, склад і порядок обрання яких визначається залежно від виду товариства [1]. Умовно, у питаннях, пов'язаних з інститутом ведення справ того чи іншого товариства, можна виділити 2 взаємо поєднаних начала: одноособове та колегіальне (корпоративне). Коли мова йде про корпоративне управління юридичної особи, у більшості випадках це передбачає наявність вищого, як правило, самоврядного характеру органу – загальних зборів. Організація діяльності даного органу переважно визначається статутом та іншими внутрішніми актами товариства, проте не завжди статус загальних зборів, юридичне значення їх рішень, а також інші важливі аспекти їх існування у повній мірі розкриваються локальними нормами. Через це актуальність даної роботи полягає в тому, що станом на 2020 рік найбільший відсоток корпоративних спорів, які розглядаються господарськими судами, стосується певних проблемних питань діяльності загальних зборів господарських товариств. Тому на разі важливим є дослідити стан вирішення даних проблем у розрізі наявної судової практики.

Метою роботи є аналіз судової практики, яка сформулась на сьогодні та стосується різних найважливіших аспектів організації та діяльності за-

гальних зборів господарських товариств, зокрема, щодо прийняття ними управлінських рішень, визначення головних проблем, які покладаються в основу судових рішень та висновків з даного питання, а також запропонування варіантів їх вирішення.

Наукові дослідження. Тема управління господарськими товариствами є поширеною у колі фахових авторів та визнаних вчених. Так, окремим питанням, що стосуються організації та діяльності вищих органів товариств, зокрема, загальних зборів, присвячені праці Жорнокуй В.Г., Максимчук К.С., Луця В.В., Волощенко Т.М., Гулик А.Г., Добровольського В.І., Сливінської А.В., Щербіної О.В., Сліпенчук Н.А., Лукач І.В. тощо.

Виклад основного матеріалу. Загальні збори як вищий колегіальний орган управління товариством посідає важливе місце не лише у прийнятті поточних рішень, але й у ході керування усією діяльністю юридичної особи. Конкретне значення даного органу визначається його компетенцією. Відтак, до повноважень загальних зборів учасників належать як ті питання, що у подальшому можуть делегуватись іншим органам управління, так і ті, що вважаються виключною компетенцією зборів. Таким чином, загальні збори робить вищим органом той факт, що, по суті, коло питань діяльності товариства, які лише вони вправі вирішувати, є доволі широким та різноманітним [15].

Підтвердженням того, що загальні збори та прийняті ними рішення є основою управління господарської діяльності, є норма статті 11 Закону України «Про господарські товариства», відповідно до якої учасники товариства зобов'язані, зокрема, додержуватись установчих документів товариства і виконувати рішення загальних зборів та інших органів управління товариства (пункт а) [3]. Показово, що дане положення є загальним та стосується всіх видів господарських товариств (акціонерних, повних, командитних, з додатковою та обмеженою відповідальністю), що також свідчить про універсальність завдань та основного призначення зборів у ході управління товариством. Доказом цього є відповідні норми ЗУ «Про акціонерні товариства», згідно з яким акціонери зобов'язані виконувати рішення загальних зборів, інших органів товариства (абз.2 ч.1 ст.29), та ЗУ «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю», відповідно до якого учасники товариства зобов'язані виконувати рішення загальних зборів учасників товариства (п.2 ч.1 ст.6) [2][4].

Отже, основним та головним напрямом управлінської діяльності загальних зборів є прийняття ними різного роду рішень, направлених на врегулювання суспільних відносин, які виникають як в межах конкретного товариства, так і в його взаємодії з іншими суб'єктами господарського права. Перш за все, у теорії та на практиці виникають певні суперечності щодо природи даних рішень. Так, одні автори наголошують на тому, що всі корпоративні акти, включаючи рішення загальних зборів, є правочинами, які за своєю характеристикою є багатосторонніми, цивільно-правовими та корпоративними [с. 55, 14]. Цікавим є той факт, що дана думка є поширеною у деяких зарубіжних країнах. Так, у Німеччині на законодавчому рівні закріплено положення щодо можливості визнання рішень загальних зборів за наявності визначених підстав нікчемними або оспорюваними. Такий підхід свідчить про те, що у правових системах певних європейських країн порядок визнання рішень зборів недійсними врегульовано шляхом співставлення їх із договорами.

Інша група вчених підтримує думку про те, що рішення загальних зборів відносяться до категорії індивідуальних актів товариства. Така теорія стала не лише панівною у вітчизняній теорії господарського права, а й знайшла своє закріплення у національній судовій практиці. Так, навіть сьогодні українські суди, вирішуючи корпоративні спори, у своїх рішеннях викладають думку щодо природи актів загальних зборів. Прикладом є Постанова Верховного Суду (далі – ВС) у складі колегії суддів Касаційного господарського суду (далі – КГС) від 20.03.2019 року по справі за № 906/37/18, у якій Суд зазначив наступне: «Рішення загальних зборів учасників (акціонерів,

членів) юридичної особи не є правочинами у розумінні ст. 202 Цивільного кодексу України (далі - ЦК). До цих рішень не можуть застосовуватися положення статей 203 та 215 ЦК, які визначають підстави недійсності правочину, і, відповідно, правові наслідки недійсності правочину за ст. 216 ЦК. Зазначені рішення є актами ненормативного характеру (індивідуальними актами), тобто офіційними письмовими документами, що породжують певні правові наслідки, які спрямовані на регулювання господарських відносин і мають обов'язковий характер для суб'єктів цих відносин» [5].

Суміжним питанням, пов'язаним із правовою сутністю рішень загальних зборів є їх співставлення із протоколами зборів. Відповідь на дане питання дав ВС у Постанові «Про деякі питання практики вирішення спорів, що виникають з корпоративних правовідносин», відповідно до якої суд може визнати недійсним лише рішення загальних зборів учасників (акціонерів, членів) юридичної особи, а не протокол таких зборів. Безпосередньо протокол є документом, який фіксує факт прийняття рішення загальними зборами, і не є актом за змістом норм господарського законодавства. Через це у разі отримання вимоги про визнання недійсним протоколу загальних зборів господарські суди мають відмовляти у задоволенні такого позову (п. 2.8) [11]. У правовому розумінні подання позову із таким змістом вважається як неналежність обраного способу захисту позивачем.

Як вказує вищенаведена практика, частина проблемних аспектів, які стосуються діяльності загальних зборів та дії прийнятих ними рішень, вирішуються у судовому порядку. Тому, перш за все, варто зосередити увагу на характері спорів, які виникають у даній сфері суспільних відносин. Корпоративний спір – це спір, що виникає з приводу матеріальних правовідносин між юридично рівними учасниками корпоративних відносин щодо набуття, здійснення та припинення їх корпоративних прав та інтересів [с. 115, 13]. Усі корпоративні спори в залежності від суб'єктного складу можна розподілити на такі, що виникають між: учасниками даних відносин (у тому числі тих, що вже вибули) з приводу створення, організації, діяльності, припинення товариства; учасниками та безпосередньо товариством як самостійною юридичною особою; між товариством та іншими зовнішніми суб'єктами правовідносин. Таким чином, предметом корпоративних судових спорів можуть виступати вимоги щодо визнання недійсними дії чи бездіяльності окремих членів товариства, актів (рішень) органів управління, установчих документів, певних корпоративних прав тощо.

Переходячи у площину розгляду конкретних правових спорів, які стосуються діяльності загальних зборів господарського товариства, варто передусім

акцентувати увагу на певних процесуальних питаннях. Тут проблема на практиці виникає у зв'язку із визначенням відповідача у відповідних справах. Так, у разі подання позову щодо визнання недійсним того чи іншого рішення загальних зборів позивач має вказати, до кого саме направлені його вимоги. Основною помилкою у таких ситуаціях є зазначення у якості відповідача конкретного учасника господарського товариства або акціонера. На такі випадки аргументовану відповідь надав КГС у своїй Постанові від 13 лютого 2020 року. Зокрема, Суд констатував, що відповідачем у справах про визнання недійсним рішення загальних зборів є господарське товариство, а не його окремі учасники (акціонери), оскільки відповідне рішення є результатом волевиявлення не окремого учасника, а загальних зборів учасників як органу товариства. В результаті неправильно заявлених вимог суд апеляційної інстанції правомірно за висновком КГС закрити провадження у тій частині позовних вимог, які були звернені до конкретних учасників товариства у якості відповідачів [6].

Іншим проблемним аспектом при вирішенні спорів щодо визнання недійсними рішень загальних зборів є визначення можливих підстав для задоволення відповідних позовних вимог. Дане питання є похідним від визначення природи таких рішень. Оскільки дані рішення не є правочинами у сутнісному їх розумінні, а тому відповідно до вищенаведеної позиції ВС до них не можуть застосовуватись загальні підстави визнання їх недійсними, виникає питання щодо випадків, коли суд може задовольнити позов відносно саме рішень зборів товариства. Узагальнений перелік таких підстав не раз називав КГС у своїх актах. Наприклад, у Постанові від 27 березня 2019 року Суд серед можливих таких ситуацій назвав невідповідність рішень загальних зборів нормам законодавства, порушення вимог закону та/або установчих документів під час скликання та проведення загальних зборів, позбавлення учасника (акціонера, члена) юридичної особи можливості взяти участь у загальних зборах та інше [7].

Проаналізувавши судову практику останніх років, можна підсумувати, що у правових реаліях можуть виникати не мала кількість більш вузько направлених правових ситуацій, які у подальшому будуть слугувати основою для задоволення судом позову про визнання недійсним акту загальних зборів. Переважно такі підстави стосуються порушень вимог законодавства або статуту товариства під час скликання або проведення зборів. Такими ситуаціями, наприклад, можуть бути прийняття рішення за відсутності кворуму для проведення загальних зборів або таке порушення порядку скликання зборів, що зумовило позбавлення учасника можливості взяти в них участь. У якості

обґрунтування варто звернутись до норм господарського законодавства та конкретних судових рішень, які свідчать про їх недотримання. Відповідно до ч.2,3 ст.34 ЗУ «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» залежно від змісту обговорюваного питання на загальних зборах рішення приймаються або трьома чвертями голосів, або одностайно всіма учасниками товариства, які мають право голосу з відповідних питань [4]. На основі цього по справі № 918/373/17 КГС дійшов висновку, що рішення на загальних зборах учасників товариства з обмеженою відповідальністю прийняті з порушенням вимог законодавства, а саме за відсутності кворуму для їх прийняття, через неправильне врахування дійсних часток учасників, а тому це є безумовною підставою для визнання цих рішень недійсними [8]. Також відповідно до ст.35 ЗУ «Про акціонерні товариства» кожному акціонеру не пізніше ніж за 30 днів до дати проведення зборів надсилається повідомлення про проведення загальних зборів товариства та проект порядку денного (ч.1), які мають містити, зокрема, інформацію про перелік питань, що будуть обговорюватися, а також про порядок ознайомлення акціонерів з матеріалами, необхідними для підготовки до загальних зборів (п. 5, 6 ч. 3) [2]. Враховуючи такі положення, КГС обґрунтовано прийняв рішення у справі № 914/1968/16, що оскільки позивач не зміг належним чином підготуватися до розгляду питань порядку денного, а також враховуючи те, що вплив акціонера на прийняття загальними зборами рішень не вичерпується лише голосуванням, порушення порядку денного позачергових загальних зборів акціонерного товариства є підставою для визнання даних рішень недійсними [9].

Важливо акцентувати увагу на тому, що не всі порушення господарського законодавства, які були вчинені у ході скликання, організації та проведення загальних зборів товариства, є підставою визнання ухвалених в результаті рішень недійсними. Вихідним положенням у цьому питанні є думка про те, що господарські суди при вирішенні корпоративних спорів мають встановлювати наявність в особи, яка подала позов, по-перше, суб'єктивного матеріального права або законного інтересу, захист якої вимагає позовна вимога, а по-друге, факту їх порушення або оспорювання. Тобто у випадку, коли навіть певні процедурні питання у ході проведення загальних зборів були дотримані, але цим права та інтереси учасника не були порушені, підстав для задоволення позову про визнання актів, прийнятих на таких загальних зборах, суди не знаходять. Прикладом є Постанова КГС у справі № 910/22291/16, у якій, незважаючи на відсутність доказів щодо здійснення належного повідомлення одного з учасників про проведення загальних зборів, не знайшлося підстав

для визнання недійсним рішень загальних зборів, оскільки протоколом була встановлена фактична присутність даного учасника [10].

На основі практики, яка склалась на сьогодні, деякі автори пропонують власне вирішення можливих корпоративних спорів, відповідно до якого господарські суди мають брати до уваги 3 обставини у сукупності, за наявності яких можливе задоволення позову про визнання рішення загальних зборів господарського товариства недійсним; участь члена могла вплинути на результати голосування, допущені порушення є істотними, а прийнятим рішенням було завдано йому збитків [с. 42, 12].

Висновок. Отже, на основі вищевикладеного матеріалу можна зробити висновок, що діяльність загальних зборів як вищого колегіального органу юридичної особи має важливе значення як при формуванні напрямів політики існування того чи іншого господарського товариства, так і при вирішенні його поточних питань. Через це прийняті зборами акти потребують точного змістовного наповнення, а їх подальша дія – чіткої законодавчої регламентації. Враховуючи активне порушення корпоративних спорів у господарських судах, можна наголошувати на наявності певних проблемних аспектів у процедурі

прийняття рішень загальними зборами та їх практичній реалізації. У результаті на сьогодні на рівні Верховного Суду склався ряд усталених правових позицій з даних питань. Проте національна правова доктрина виходить з того, що акти Верховного Суду не є за своїм характером нормативними у класичному розумінні, оскільки не є результатом правотворчості уповноваженого органу державної влади, не містять правила поведінки та не мають загальнообов'язкової сили. Тому виникає питання щодо достатності лише одних роз'яснень судів з важливого кола питань, що стосуються діяльності господарських товариств. Через це одним із можливих варіантів вирішення даної проблеми є закріплення орієнтовного переліку підстав та інших процесуальних елементів для визнання рішень загальних зборів недійсними у модельних статутах господарських товариств, що у певній мірі буде гарантувати державне регулювання даного питання. Проте найбільш повно розглядувана проблема вирішиться через впорядкування чинного господарського законодавства шляхом закріплення тих положень, які на сьогодні сформулировала судова практика та які у майбутньому значно зменшать рівень звернень учасників таких товариств до судових органів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 18, № 19-20, № 21-22. Ст. 144. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.
2. Про акціонерні товариства: Закон України від 17.09.2008 р. № 514-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2008. № 50-51. Ст. 384. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17#Text>.
3. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991 р. № 1576-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 49. Ст. 682. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12#Text>.
4. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України від 06.02.2018 р. № 2275-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2018. № 13. Ст. 69. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19#Text>.
5. Постанова Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного господарського суду від 20 березня 2019 року по справі № 906/37/18. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80684965>.
6. Постанова Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного господарського суду від 13 лютого 2020 року по справі № 916/524/19. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/87735378>.
7. Постанова Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного господарського суду від 27 березня 2019 року по справі № 915/394/18. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80918992>.
8. Постанова Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного господарського суду від 02 травня 2018 року по справі № 918/373/17. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/73840252>.
9. Постанова Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного господарського суду від 12 квітня 2018 року по справі № 914/1968/16. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/73410612>.
10. Постанова Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного господарського суду від 28 березня 2018 року по справі № 910/22291/16. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/73081560>.
11. Про деякі питання практики вирішення спорів, що виникають з корпоративних правовідносин: пост. Вищого господарського суду від 25.02.2016 р. № 4. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0004600-16#Text>.
12. Жорнокуй В. Г. Деякі питання захисту права участі в управлінні господарським товариством. *Право та інновації*. 2017. № 3. С. 36-42.
13. Ковалишин Р. Корпоративний спір: характерні особливості та класифікація. *Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України*. 2009. Вип. 21. С. 113-117.

14. Козлова Н. В. Гражданско-правовой статус органов юридического лица. *Хозяйство и право*. 2014. № 8. С. 53-56.
15. Амірова Ю. В., Багач Е. М., Безсмертна Н. В. та ін. Науково-практичний коментар до Цивільного кодексу України. Інформаційно-аналітичний центр «ЛІГА», ТОВ «ЛІГА: ЗАКОН», 2012. URL: <https://legalexpert.in.ua/komkodeks/gk/79-gk/459-98.html>.

REFERENCES

1. Hospodarskyi kodeks Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 16.01.2003 r. № 436-IV. (2003). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*, № 18, № 19-20, № 21-22, Art. 144. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15№Text> [in Ukrainian].
2. Pro aktsionerni tovarystva: Zakon Ukrainy vid 17.09.2008 r. № 514-VI. (2008). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*, 50-51, Art. 384. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17№Text> [in Ukrainian].
3. Pro hospodarski tovarystva: Zakon Ukrainy vid 19.09.1991 r. № 1576-XII. (1991). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*, № 49, Art. 682. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12№Text> [in Ukrainian].
4. Pro tovarystva z obmezhenoiu ta dodatkovoiu vidpovidalnistiu: Zakon Ukrainy vid 06.02.2018 r. № 2275-VIII. (2018). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*, № 13, Art. 69. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19№Text> [in Ukrainian].
5. Postanova Verkhovnoho Sudu u skladi kolehii suddiv Kasatsiinoho hospodarskoho sudu vid 20 bereznia 2019 roku po spravi № 906/37/18. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80684965> [in Ukrainian].
6. Postanova Verkhovnoho Sudu u skladi kolehii suddiv Kasatsiinoho hospodarskoho sudu vid 13 liutoho 2020 roku po spravi № 916/524/19. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/87735378> [in Ukrainian].
7. Postanova Verkhovnoho Sudu u skladi kolehii suddiv Kasatsiinoho hospodarskoho sudu vid 27 bereznia 2019 roku po spravi № 915/394/18. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80918992> [in Ukrainian].
8. Postanova Verkhovnoho Sudu u skladi kolehii suddiv Kasatsiinoho hospodarskoho sudu vid 02 travnia 2018 roku po spravi № 918/373/17. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/73840252> [in Ukrainian].
9. Postanova Verkhovnoho Sudu u skladi kolehii suddiv Kasatsiinoho hospodarskoho sudu vid 12 kvitnia 2018 roku po spravi № 914/1968/16. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/73410612> [in Ukrainian].
10. Postanova Verkhovnoho Sudu u skladi kolehii suddiv Kasatsiinoho hospodarskoho sudu vid 28 bereznia 2018 roku po spravi № 910/22291/16. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/73081560> [in Ukrainian].
11. Pro deiaki pytannia praktyky vyrishennia sporiv, shcho vynykaiut z korporatyvnykh pravovidnosyn: post. Vyshchoho hospodarskoho sudu vid 25.02.2016 r. № 4. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0004600-16№Text> [in Ukrainian].
12. Zhornokui V. H. (2017). Deiaki pytannia zakhystu prava uchasti v upravlinni hospodarskym tovarystvom. *Pravo ta innovatsii – Law and innovation*, 3, 36-42 [in Ukrainian].
13. Kovalyshyn R. (2009). Korporatyvnyi spir: kharakterni osoblyvosti ta klasyfikatsiia. *Aktualni problemy vdoskonalennia chynnoho zakonodavstva Ukrainy - Current problems of improving the current legislation of Ukraine*, 21, 113-117 [in Ukrainian].
14. Kozlova N. V. (2014). Grazhdansko-pravovoy status organov yuridicheskogo litsa. *Khozyaystvo i pravo - Economy and law*, 8, 53-56 [in Russian].
15. Amirova Yu. V., Bahach E. M., Bezsmertna N. V. et al. (2012). Naukovo-praktychnyi komentar do Tsyvilnoho kodeksu Ukrainy. Informatsiino-analitychnyi tsentr «LIHA», TOV «LIHA: ZAKON». URL: <https://legalexpert.in.ua/komkodeks/gk/79-gk/459-98.html> [in Ukrainian].

ТОВКУН ИГОРЬ

кандидат юридических наук, доцент, доцент кафедры хозяйственного права
Национального юридического университета имени Ярослава Мудрого,

СЛИВНАЯ ВИКТОРИЯ

студентка 4 курса, 3 группы международно-правового факультета
Национального юридического университета имени Ярослава Мудрого

ПРОБЛЕМНЫЕ ВОПРОСЫ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛЕНИЯ ХОЗЯЙСТВЕННЫХ ТОВАРИЩЕСТВ (АНАЛИЗ СУДЕБНОЙ ПРАКТИКИ)

Статья посвящена раскрытию основных вопросов осуществления корпоративного управления в хозяйственных товариществах. Определено главное назначение деятельности общего собрания юридического лица и характер принимаемых ими решений на основе норм хозяйственного законодательства. Исследованы проблемные вопросы, касающиеся решений общего собрания и их обжалования в хозяйственных судах, на основе существующей судебной практики.

Ключевые слова: хозяйственное товарищество, управление, общее собрание, решения, корпоративный спор.

TOVKUN IGOR

Juris Doctor, Associate Professor, Associate Professor at the Department of Commercial Law
of Yaroslav Mudryi National Law University,

SLIVNAYA VIKTORIYA

4-years student, group 3, International Law Faculty
of Yaroslav Mudryi National Law University

PROBLEMATIC ISSUES OF CORPORATE GOVERNANCE OF COMPANIES (ANALYSIS OF CASE LAW)

Problem setting. Corporate governance of a company presupposes the existence of a higher, as a rule, self-governing body - the general meeting. The organization of this body is mainly determined by the statute and other internal acts of the company, but not always the status of the general meeting, the legal significance of their decisions, as well as other important aspects of their existence are fully disclosed by local rules. Because of this, the importance of this work is that as of 2020, a large percentage of corporate disputes considered by commercial courts relate to certain problematic issues of the general meeting of companies. Therefore, it is important to determine the activity of solving these problems by analyzing the existing case law.

Target research. The purpose of the work is, firstly, to analyze the case law that has developed to date and relates to various important aspects of the organization and activities of the general meeting of companies, including their management decisions; secondly, to identify the main problems underlying court decisions and conclusions on this issue; thirdly, to suggest different options for their solution.

Analysis of recent research and publication. Corporate governance of a company is often a topic that is actively raised by well-known authors and scholars. Thus, the works of Zhornokuy V.G., Maksymchuk K.S., Lutsya V.V., Voloshchenko T.M., Gulyk A.G., Dobrovolsky V.I., Slivinska A.V., Shcherbina O.V., Slipenchuk N.A., Lukach I.V. etc. are devoted to certain issues related to the organization and activities of higher bodies of companies, including the general meeting.

Article's main body. The article is devoted to the disclosure of the main issues of corporate governance in companies. The main purpose of the general meeting and the nature of their decisions based on the rules of economic legislation are determined. Problematic issues related to the decisions of the general meeting and their appeal in commercial courts, based on existing case law, are researched.

Conclusions and prospect of development. As a result, we can conclude that the activities of the general meeting is important in determining the activities of the company and in resolving its current issues. Therefore, the acts adopted by the meeting require clear legislative regulation. Due to the large number of corporate disputes in commercial courts, today there are certain problematic aspects in the decision-making procedure of the general meeting. As a result, a number of established legal positions on these issues have been established at the Supreme Court level. But it is not enough for the courts to explain this issue alone. Therefore, one option to solve this problem is to establish a list of grounds and other procedural elements for recognizing the decisions of the general meeting invalid in the model statutes of companies. Another option may be to enshrine in law the provisions of the case law.

Keywords: companies, governance, general meeting, decisions, corporate dispute.